

**РЕЗЕРВ ВА ЗАХИРАДАГИ КАДРЛАРНИ ТАЙЁРЛАШДАГИ
МАЪНАВИЙ –АХЛОҚИЙ ВА ҲАРБИЙ ВАТАНПАРВАРЛИК
РУҲИДА ТАРБИЯЛАШ МАСАЛАСИ**

Ismatov Mamasabir Maxamadievich

O‘zbekiston Milliy universiteti

Harbiy tayyorgarlik o‘quv markazi o‘qituvchisi,
rezervdagi podpolkovnik

E-mail: ismatovsobirjon00@gmail.com

Tel: (99) 819 69 07

АННОТАЦИЯ

Ушбу мақолада ватан ҳимоячиларини миллий ва жанговар руҳда тарбиялашда ҳарбий анъаналарнинг долзарблиги, шунингдек ватан ҳимоячиси ўз ор-номуси, шаъни, шарафи, кадр қиммати ва Ватанга муҳаббат туйғусини шаллқатириш, она ерига, тилига, маданияти ва анъаналарига боғлиқлиги, ҳамда ўз Ватанига, халқига содиқлик билан унинг тарихи ўтмишдаги авлодлар билан фахрланиши, Ватанининг манфаатларини ҳимоя қилишга интилиш сифатлари ҳақида ёзиб ўтилган.

Таянч иборалар: таълим-тарбия, ватанпарварлик, садоқатли, юксак, маънавий маърифий тарбия масалалари. Миллий рух, жанговар рух, хавфсизлик, Қуролли Кучлар, ҳарбий анъаналар, ор-номус, шаъни, шараф, кадр қиммат.

АННОТАЦИЯ

В статье рассматривается актуальность воинских традиций в воспитании защитников Отечества в национальном и боевом духе, а также необходимость формирования у защитников Отечества чувства чести, достоинства, гордости и любви к Родине, привязанности к родной земле, языку, культуре и традициям, преданности своей Родине и народу, гордости за прошедшие поколения, в ней говорится о качествах стремления защищать интересы своей Родины.

Ключевые слова: вопросы образования, патриотизма, верноподданнического, высокого, духовного и просвещенного воспитания. Ценны национальный дух, боевой дух, езопасность, Вооруженные силы, воинские традиции, честь, достоинство и бгордость.

Геосиёсий зиддиятлар, миллий хавфсизликка таҳдидлар тобора долзарб бўлиб бораётган замонавий дунёда маънавий ва ҳарбий ватанпарварлик руҳида етиштирилган ҳарбий кадрларни, айниқса резерв ва захира офицерларини тарбиялаш ва тайёрлаш масаласи алоҳида аҳамият касб этмоқда. Давлатнинг ҳарбий захираларини тайёрлаб бориш, уларни сафарбарликка жалб этиш ва

ундан самарали фойдаланиш қобилияти кўп жиҳатдан унинг кучи ва барқарорлигини белгилайди.

Маънавий-ахлоқий ва ҳарбий ватанпарварлик ҳарбий хизматчиларни тарбиялаш ва тайёрлашнинг ажралмас таркибий қисмидир. Инсон ўз ватани учун ўз жонини ва саломатлигини фидо қилса, унинг қарори ўз давлатига чуқур садоқат, унинг қадриятларига бўлган ишонч ва ўз ватандошлари ҳимояси асосида қабул қилинади. Ахлоқий-руҳий тайёргарлик, ҳамда ватанпарварлик оғир дамларда ёрдамга келиш, давлатни мустаҳкамлаш ва уни ҳимоя қилиш учун ҳамма нарсани қилишга тайёрликда намоён бўлади. Ҳарбий ватанпарварлик касбий маҳорат, ҳарбий ҳаракатларга тайёргарлик ва ўз ватани учун охириги томчи қони қолгунча туришга тайёрликни ўз ичига олади.

Бироқ, ўзгарувчан дунё тартиби ва замонавий чақириқларни ҳисобга олган ҳолда, резерв ва захирадаги ҳарбий хизматчиларни ўқитиш ва тайёрлашнинг анъанавий усуллари қайта кўриб чиқиш ва янги воқеликка мослаштириш керак. Бўлажак захирадаги ҳарбий хизматчиларни ўз хизмат вазифаларини муваффақиятли бажаришлари учун зарур билим ва кўникмалар билан таъминлаш давлат, шунингдек, таълим ва ҳарбий муассасалар зиммасига юкланади.

Ушбу мақолада захирадаги ва резервдаги ҳарбий хизматчиларни маънавий ва ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ва ўқитишнинг долзарблиги кўриб чиқилади, шунингдек, ушбу жараёни такомиллаштириш усуллари таклиф этилади.

Захирадаги ҳарбий хизматчиларни замонавий шароитда тарбиялаш ва тайёрлаш, уларга маънавий-ҳарбий ватанпарварлик руҳини сингдириш масалаларига тизимли ёндашиш зарурлиги жамият олдида турган асосий вазифалардан биридир. Зеро, ҳар қандай вақтда ва ҳар қандай шароитда Ватанимиз ҳимояси ва хавфсизлигини таъминлашга тайёргарлик кўрган, ғайратли ҳарбий хизматчиларгина қодирдирлар.

Аввалам бор шуни таъкидлашимиз жоизки ҳозирги вақтда Республикамиз бўйлаб захирадаги ва резервдаги кадрларни тайёрлашга катта эътибор берилмоқда. Уларни тайёрлашда уларга маънавий руҳий ва ватанпарварлик сифатларни сингдириш долзарб рол ўйнайди десак муболаға бўлмайди. Бу борада юртимизда бир неча ҳуқуқий-норматив ҳужжатлар қабул қилинмоқда. Шу каби ҳужжатлардан бири Ўзбекистон Республикасининг “[Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида](#)¹”ги ва “[Мудофаа тўғрисида](#)²”ги қонунларига мувофиқ резервдаги ва захирадаги офицерларни тайёрлаш тизимини янада такомиллаштириш мақсадида “Ўзбекистон Республикаси Олий

¹O'zbekiston Respublikasi qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi <https://lex.uz/docs/-26500>

²O'zbekiston Respublikasi qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi <https://lex.uz/docs/-108083>

Таълим муассасаларининг ҳарбий тайёргарлик ўқув бўлинмалари тўғрисидаги низомни тасдиқлаш тўғрисида³”даги Вазирлар Маҳкамаси қарори қабул қилинган. Ушбу юқорида кўрсатилган қонунда ОТМ талабаларининг ҳарбий тайёргарлиги ва Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари учун резервдаги ва захирадаги офицерларни тайёрлаш мақсадида ташкил этиладиган чора-тадбирлар кўзда тутилган бўлиб назарий ва амалий машғилотларни ўз ичига қамраб олади.

Захирадаги ва резервдаги кадрларни тайёрлашда 2018-йил 4-августдаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ҳарбий хизматчиларининг маънавий-маърифий савиясини ошириш тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида⁴” 3898-сонли қарорига мувофиқ жорий этилган концепсия катта рол ўйнайди десак муболаға бўлмайди. Ушбу концепсиянинг мақсади ҳарбий кадрларни мустақил фикрловчи, дунёқараши кенг, иймонли-эътиқодли ва иродаси мустаҳкам, маънавиятли ва фодойи, ўз аждодларининг бебаҳо меъросига таяниб яшайдиган баркамол шахс – Ватан ҳимоячисини тарбиялаш, уларнинг дунёқарашини, танқидий, ижодий ва таҳлилий фиклашини такомиллаштириш, она Ватан тақдири учун юксак маъсулият ва лавобгарликни шакллантиришдан иборатдир. Бу чора-тадбирлар барча ҳарбий хизматчиларни, шунингдек захира ва резервдаги кадрлар ҳам қамраб олиб, уларнинг маънавий-ахлоқий руҳини кучайтириш ва уларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашни қанчалик муҳимлигини кўрсатиб беради. Зеро ушбу икки омил, яъний маънавий-ахлоқий ва ватанпарварлик руҳида тайёрланган кадр биринчи навбатда ўзлигини, Ватан олдидаги фуқоролик бурчини англаб, юрт сарҳатларини ташқи ва ички ҳавф-хатарлардан ҳимоя қилишга тайёр профессионал кадр бўлиб етишади.

Жорий йилнинг бошида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ўзбекистон Халқига йўллаган табригида⁵ Ватанимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, Қуролли Кучларимиз жанговар салоҳиятини ошириш устувор вазифамиз бўлиб қолишини таъкидлаб ўттилар. Ҳамда Миллий Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган йиғилишида⁶ Ҳарбий хизматчилар ва ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш тизимини такомиллаштириш, миллий армиямизни янада ривожлантириш ва мамлакатимиз муҳофаа қобилиятини мустаҳкамлаш, ҳарбий-маъмурий секторлар ва муҳофаа саноати фаолияти самарадорлигини ошириш масалалари муҳокама қилиниб, глобаллашув

³ O'zbekiston Respublikasi qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi <https://lex.uz/docs/-3372089>

⁴ O'zbekiston Respublikasi qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi <https://lex.uz/docs/-3854496>

⁵ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining O'zbekiston Xalqiga yo'llagan tabrigi 01/01/2024 <https://president.uz/oz/lists/view/6956>

⁶ O'zbekiston Respublikasi Prezidentini Havfsizlik kengashining kengashini kengaytirilgan yigilishi 12/01/2024 <https://president.uz/oz/lists/view/6967>

жараёнлари ҳамда одамлар, айниқса, ёш авлоднинг қалби ва онги учун кураш кучайиб бораётган ҳозирги ўта мураккаб шароитда ҳарбий-ватанпарварлик руҳидаги тарбиянинг ўрни ва аҳамияти тобора ортиб бораётгани алоҳида таъкидланди.

Юқорида кўрсатилган чора-тадбирлар кадрлар тайёрлаш масаласидаги қуйидаги муаммоларни яққол кўрсатиб берди:

1. Нафақат захиради кадрлар, балки умум миллий кадрлар асосини ташкил қилувчи “Ёш Авлод”да ҳарбий ватанпарварлик туйғуси сусайганини, яъний ҳозирги глобаллашув даврида уларнинг онги учун ахборот-уруши бошлангани ва уларни тарбиялашда маънавий-ахлоқий рух ва ҳарбий ватанпарварликни роли янада ортганини кўрсатиб бермоқда. Яққол мисол қилиб ҳозирги ёшлар Ўзбекистон Республикасининг “Умумий Ҳарбий мажбурият ва Ҳарбий хизмат тўғрисида”⁷ қонунида кўрсатилган мажбуриятларидан бўйин товлаётгани келтиришимиз мумкин. Бунга асосий сабаб эса Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишлари самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”⁸ қарорида кўрсатиб ўтилган “Концепсиянинг” амалга оширишдаги босқичларга жавобгар бўлган ташкилотларнинг ўз хизмат вазифасига совуққонлик билан ёндошганидир.

2. Миллий армиямизнинг моддий-техник базасининг эскирганлиги, мудофаа саноати фаолияти самародарлигини ошириш. 2016-йилдан бошлаб миллий армиямизни ислоҳ қилиш, Қуролли Кучларнинг ташкилий тузилмасини ва дислокатсия тизимини такомиллаштириш, қўшинларни замонавий қурол-яроғ ва техника намуналари билан жиҳозлаш, ҳарбий хизматчиларнинг жанговар тайёргарлиги ва шайлиги, касбий маҳоратини оширишга алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Масалан, Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 2-январ куни мудофаа қурилиши ва Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларини ривожлантириш масалаларига бағишланган хизмат йиғилишида⁹ қўшинларнинг жанговар шайлиги ва жанговар қобилиятини янада ошириш, уларни замонавий қурол-яроғ ва ҳарбий техника билан таъминлаш, мавжуд қурол-яроғ намуналарини модернизатсия қилиш, шунингдек, ҳарбий хизматчилар, уларнинг оила аъзолари ва Қуролли Кучлар фахрийларини ижтимоий ҳимоя қилиш масалалари муҳокама қилинди. Бу сайи-ҳаракатларнинг барчаси миллий амалдаги, захира ва резервдаги ҳарбий кадрларнинг ахлоқий-руҳий ва уларнинг моддий таъминоти, ва улардаги ҳарбий ватанпарварлик руҳини кучайтиришга, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила

⁷ O'zbekiston Respublikasi qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi <https://lex.uz/docs/-78717>

⁸ O'zbekiston Respublikasi qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi <https://lex.uz/uz/docs/-6518238#-6519169>

⁹ Mudofaa qurilishi va Qurolli Kuchlarni rivojlantirish masalalari muhokamasi <https://president.uz/oz/lists/view/6957>

аъзоларини ижтимоий, ҳуқуқий ва иқтисодий қўллаб қуватлашга, ҳамда улардаги жанговар руҳни оширишга қаратилган. Зеро **юксак жанговар рух – аскарнинг енгилмас кучи, армиянинг қудратидир!**¹⁰

Ҳарбий захира ва резервдаги кадрларни самарали тайёрлаш ва ўқитиш бўйича хорижий тажрибага юзланидиган бўлсак, бу борада анча ютуқларга эришган ва ҳарбий салоҳияти бўйича дунёда пешқадам бўлган давлатлар тажрибасини, яъний Япония, АҚШ, Франтсия, Хитой мисолларида кўриб чиқсак мақсадга мувофиқ бўлади.

Япония ўзининг "Инкор билан мудофаа кучлари"¹¹ стратегияси билан машҳур. Ушбу стратегия турли инқирозли вазиятларга жавоб беришга тайёр бўлган мобил бўлинмалар ва фуқаро мудофааси ташкилотлари тармоғ'ини яратишни ўз ичига олади. Япония, шунингдек, Америка ва бошқа иттифокчи кучлар билан машг'улотлар ва машқларни фаол ўтказмоқда. Ушбу тажриба бошқа мамлакатларда самарали захира ва резерв тайёрлаш тизимларини ишлаб чиқиш бўйича қимматли тушунча бериши мумкин.

Қўшма Штатлар энг ривожланган ҳарбий захира тизимларидан бирига эга. Бу ерда турли дастурлар, масалан, Миллий гвардия ва армия захираси мавжуд бўлиб, улар фуқароларга захирада хизмат қилиш ва керак бўлганда чақириш имкониятини беради. Шунингдек, Қўшма Штатлар захирадаги аскарлар учун замонавий асбоб-ускуналар ва технологияларни сақлаш учун тадқиқот ва ишланмаларга фаол сармоя киритмоқда¹².

Франция ўзининг “Миллий мудофаа акс эттириш”¹³ тизими билан машҳур бўлиб, у қуролли тўқнашув ёки миллий хавфсизликка бошқа таҳдидлар юзага келганда ҳарбий захира кадрларини тайёрлаш ва жойлаштиришни назарда тутди. Франтсия иттифокчи давлатлар билан фаол машг'улотлар ва машг'улотлар олиб боради ва захирадаги аскарларни тайёрлаш ва тайёрлаш учун таълим дастурларини ташкил қилади.

Хитой, шунингдек, ўз ҳарбий резерв кадрларидан самарали ишлашини таъминлаш ва тайёрлаш учун катта маблаг' сарфламоқда. Бу эрда фуқаролик-ҳарбий ҳамкорликнинг кенг дастури мавжуд бўлиб, бу тинч аҳолига мамлакат мудофаасига ўз саъй-ҳаракатларини қўшиш имконини беради. Хитой, шунингдек, уларнинг тайёргарлиги ва самарадорлигини ошириш учун захира кучларини фаол ривожлантирмоқда ва модернизатсия қилмоқда¹⁴.

¹⁰ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 8 sentyabrdagi "Harbiy xizmatchilarning axloqiy-ruhiy tayyorgarligi va jangovar ruhini oshirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 371-sonli qarorida ko'rsatib o'tilgan asosiy konseptual g'oya

¹¹ Overview and Fundamental Concepts of National Defense of Japan <https://www.mod.go.jp>

¹² <https://mymilitarybenefits.com/military-base/u-s-army-garrison-devens-reserve-training-area/>

¹³ Ministry of defense of France <https://www.defense.gouv.fr/>

¹⁴ Defense policy – Ministry of National Defense <http://eng.mod.gov.cn/xb/DefensePolicy>

Юқорида келтириб ўтилган жаҳон тажрибасидан келиб чиққан ҳолда шуни айтишимиз жоизки резерв ва захирадаги кадрларни самарали тайёрлаш ва ўқитишни таъминлаш асосий эътиборни давлатлар бу соҳани молиялаштириш ва инфратузилмага такомиллаштиришга қаратиши зарур. Захирадаги аскарларда касбий маҳоратни оширишда замонавий жиҳозлар, ўқув базалари ва ўқув дастурлари билан таъминлангани муҳим аҳамият касб этмоқда. Давлат томонидан қўллаб-қувватланиши ва тегишли ресурслар билан таъминланиши тўлиқ ва самарали таълим олиш учун шароит яратишга ёрдам беради.

Ҳарбий кадрларнинг жисмоний тайёргарлигига ҳам эътибор қаратиш лозим. Жисмоний чидамлилиқ ва куч ҳарбий ҳаракатларнинг ажралмас қисмидир, шунинг учун давлат захирадаги аскарларни тайёрлаш ва спорт билан шуг'улланиш имкониятини таъминлаши керак. Бунга ихтисослаштирилган жисмоний тарбия дастурлари ва машг'улотларини ташкил этиш орқали эришиш мумкин.

Захирадаги кадрлар тарбиялаш ва тайёрлашнинг муҳим қисми уларнинг жамоада ишлаш ва ҳамкорлик кўникмаларини эгаллашидир. Давлат бўлажак резервчилар жамоада ишлашни ўрганиши, этакчилиқ қобилятини ривожлантириши ва бир-бирлари билан самарали мулоқот қилишлари мумкин бўлган қўшма фаолият ва машг'улотлар учун имкониятлар яратиши керак. Бундай тренинглар интизом, мас'улият ва стрессли вазиятларда қарор қабул қилиш қобилятини шакллантиришга ёрдам беради.

Бундан ташқари, захирадагиларнинг психологик ҳолатига эътиборли бўлиш муҳимдир. Ҳарбий хизматда ишлаш стрессли ва травматик бўлиши мумкин, шунинг учун ҳукумат захирадагиларга психологик ёрдам ва ёрдам кўрсатиши керак. Тренингларда иштирок этиш, мутахассислар билан маслаҳатлашиш, тажрибали ҳарбий хизматчилар билан тажриба алмашиш - буларнинг барчаси захирадаги аскарларга стрессни яхшироқ энгиш ва руҳий саломатликни сақлашга ёрдам беради.

Бундан ташқари, фуқароларни ватанпарварлик ва мудофаа ишларига фаол жалб этиш ҳам ҳарбий захира ва захира қуришнинг муҳим қисмидир. Ёшларни захирадаги, ҳарбий-ватанпарварлик ташкилотларида хизмат қилишга жалб этиш бўйича турли дастурлар, фахрийлар билан учрашувлар ватанпарварлик қадриятларини мустаҳкамлаш, ватан мудофаасига ҳурмат туйғусини шакллантиришга хизмат қилади. Яққол мисол қилиб Юртимизда **“Халқ ва армия – бир тан-у бир жон”** шиёри остида бўлиб ўтаётган тадбирларни мисол қилиб келтиришимиз мумкин. Шу каби тадбирлар халқ ва армияни яқинлаштиради ва ҳарбий ватанпарварлик руҳини оширади.

Умуман олганда, молиялаштириш ва инфратузилмани ривожлантириш, шунингдек, жисмоний тайёргарликни яхшилаш, жамоавий иш, психологик

ёрдам ва фуқаролик иштироки самарали тренингни таъминлашнинг ажралмас таркибий қисмларидир. Аммо шуни таъкидлаш жуда муҳимки, бу чора-тадбирлар ҳарбий захира ва захираларни тўлиқ таъминлаш ва самарадорлигини оширишнинг дастлабки босқичидир.

Ҳарбий захиралар ва захираларни ривожлантиришнинг навбатдаги муҳим босқичи резервчиларни тайёрлашда уларни рағбатлантиришдир. Давлат уларга узлуксиз билим олиш, малака ошириш имкониятини яратиб бериши керак. Захирадаги кадрлар муайян соҳаларда, жумладан, муҳофаа технологияси, тактика ва етакчилик бўйича махсус кўникмалар ва чуқур билимларни ривожлантиришга ёрдам берадиган махсус курслар ва дастурларни жорий этиш. Бу ҳарбий захирадаги ва захирадаги иштирокчиларнинг касбий маҳорати ва малакасини оширишга хизмат қилади.

Ҳарбий кадрларни муваффақиятли ривожлантиришнинг асосий таркибий қисми эса уни самарали бошқаришдир. Давлат органлари энг муносиб номзодларни аниқлаш ва ишга қабул қилишни, уларни тайёрлаш ва қўллаб-қувватлашни, турли ҳарбий тузилмалар ва захирадаги ҳарбий хизматчилар ўртасида самарали алоқа ва мувофиқлаштириш тизимини йўлга қўйишни таъминлайдиган стратегия ва режаларни ишлаб чиқиши ва амалга ошириши керак. Бундай тизим ресурслардан самарали фойдаланиш ва ҳар бир иштирокчининг малака ва салоҳиятини максимал даражада ошириш имконини беради.

Шунингдек, мамлакат чегаралари ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш муҳим аҳамиятга эга. Давлат ҳудуднинг хавфсизлигини таъминлаш, кириш ва чиқишни самарали назорат қилиш, шунингдек ҳодисалар ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиши ва амалга ошириши шарт. Резервдаги ва захирадагилар мамлакатимиз муҳофаа ва хавфсизлигини таъминлаш учун ушбу чора-тадбирларга содиқ бўлишлари шарт.

Ва ниҳоят, ҳарбий кадрларнингнинг самарадорлиги доимий равишда кўриб чиқиш ва баҳолашни унутмаслик керак. Давлат тизим фаолиятини мунтазам равишда текшириш ва баҳолашни амалга ошириши, кўрилаётган чора-тадбирлар самарадорлигини таҳлил қилиб, уларни такомиллаштириш чораларини кўриши шарт. Бошқа давлатлар ва халқаро ташкилотлар билан мунтазам тажриба ва билим алмашиш ҳам ҳарбий захира кадрларини ривожлантириш ва такомиллаштиришга хизмат қилади.

Умуман олганда, ҳарбий кадрлар захираси ва резервини самарали тайёрлаш ва ўқитишни таъминлаш комплекс ёндашув ва доимий ривожланишни тақозо этади. Молиялаштиришни кўпайтириш ва инфратузилмани ривожлантириш бу ёналишдаги муҳим қадамлардир, аммо кадрлар тайёрлаш, мотиватсия, бошқарув ва доимий такомиллаштиришга ҳам эътибор қаратиш лозим.

Хулоса ўрнида айтишимиз мумкинки, ҳарбий кадрлар захираси маънавий-ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг долзарблиги ҳозирги даврда ҳам долзарблигича қолмоқда. Дунёдаги замонавий глобаллашув ва беқарорлик шароитида мамлакат хавфсизлигини таъминлаш, манфаатларини ҳимоя қилиш устувор вазифаларга айланмоқда. Ҳарбий кадрлар ва захиралар давлатнинг мудофаа қобилятини таъминлашда муҳим рол ўйнайди, уларнинг тайёргарлиги ва самарадорлиги бевосита маънавий ва ҳарбий ватанпарварлик даражасига бог'лиқ.

Уларни маънавий ва ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш миллий хавфсизликнинг ажралмас қисмидир. Бу нафақат ҳарбий тайёргарлик ва техник тайёргарлик, балки чуқур ватанпарварлик туйғ'улари, г'оялари ва қадриятларини шакллантиришни ҳам ўз ичига олади. Ана шундай ҳарбий хизматчилар ва захирадагиларгина Ватанга фидокорона хизмат қила олади, уни ҳимоя қилиш учун жонини беришга тайёр бўлади, турли вазият ва тўқнашувларда самарали бўлади.

Ҳарбий кадрлар резервини маънавий-ҳарбий ватанпарварлик руҳида тайёрлашнинг долзарблиги вақт ўтган сайин сусаймаслигини алоҳида таъкидлаш лозим. Замонавий чақириқ ва таҳдидлар давлатлардан янги можаролар ва урушлар шароитида самарали фаолият юрита оладиган кучли ва қудратли армияни шакллантиришни талаб қилади. Шу боис ҳарбий кадрлар ва захираларни тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, энг илғор технология ва усулларни жорий этишни давом эттириш, шу билан бирга, бўлажак ҳарбий хизматчиларда маънавий ва ҳарбий ватанпарварликни шакллантиришни ҳам унутмаслик зарур.

Умуман олганда, ҳарбий кадрлар резерви ва захираларини маънавий ва ҳарбий ватанпарварлик руҳида тайёрлаш долзарблигича қолмоқда ва бу давлат барқарорлиги ва хавфсизлигини таъминлашнинг муҳим омили бўлиб қолмоқда. Бу захираларни ўзлаштириш мустаҳкам ғоявий-ахлоқий пойдеворга асосланган доимий ва тизимли жараён бўлиши керак. Бу ҳар қандай шароитда ва ҳар қандай хавф даражасида ишончли мудофаа қобилятини ва мамлакат манфаатларини ҳимоя қилишни таъминлашга ёрдам беради.

Ишлатилган ресурслар рўйхати:

1. Ўзбекистон Республикаси қонунчилик маълумотлари миллий базаси
<https://lex.uz/docc/-26500>
2. Ўзбекистон Республикаси қонунчилик маълумотлари миллий базаси
<https://lex.uz/docc/-108083>
3. Ўзбекистон Республикаси қонунчилик маълумотлари миллий базаси
<https://lex.uz/docc/-3372089>

4. Ўзбекистон Республикаси қонунчилик маълумотлари миллий базаси
<https://lex.uz/docc/-3854496>
5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ўзбекистон Халқига йўллаган табриги 01/01/2024 <https://президент.уз/оз/листс/виiew/6956>
6. Ўзбекистон Республикаси Президентини Ҳавфсизлик кенгашининг кенгашини кенгайтирилган йигилиши 12/01/2024
<https://президент.уз/оз/листс/виiew/6967>
7. Ўзбекистон Республикаси қонунчилик маълумотлари миллий базаси
<https://lex.uz/docc/-78717>
8. Ўзбекистон Республикаси қонунчилик маълумотлари миллий базаси
<https://lex.uz/uz/docc-6518238#-6519169>
9. Мудофаа қурилиши ва Қуролли Кучларни ривожлантириш масалалари муҳокамаси <https://президент.уз/оз/листс/виiew/6957>
10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 8 сентябрдаги "Ҳарбий хизматчиларнинг ахлоқий-руҳий тайёргарлиги ва жанговар руҳини ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги 371-сонли қарорида кўрсатиб ўтилган асосий концептуал ғояси
11. Овервиiew анд Фундаментал Сонсептс оф Натионал Дефенсе оф Жапан
<https://www.мод.го.жп>
12. <https://мймилитарйбенефитс.ком/милитарй-басе/у-с-армй-гаррисон-девенс-ресерве-траининг-ареа/>
13. Министрй оф дефенсе оф Франсе <https://www.дефенсе.гоув.фр/>
14. Дефенсе полисй – Министрй оф Натионал Дефенсе
<хттп://енг.мод.гов.сн/хб/ДефенсеПолисй>